

Miłość – Płciowość – Płodność. Aktualne problemy etyki seksualnej. Red. P. Morciniec. Opole: Wyd. Św. Krzyża 2007 ss. 234.

W serii wydawniczej „Opolska Biblioteka Teologiczna” jako nr 99 ukazała się publikacja zbiorowa, która podejmuje problematykę miłości w jej wymiarze etycznym, swoiście na nowo zadaną Kościołowi przez Papieża Benedykta XVI w jego encyklice *Deus caritas est*. Obecność tematyki miłości w refleksji etycznej jest nie tylko oczywista, lecz także zasadna, jako że doświadczenie miłości należy do najbardziej pożądaných i złożonych fenomenów ludzkiej egzystencji. Sobór Watykański II przypomniał, że społeczna natura człowieka najgłębiej wyraża się właśnie w miłości, stąd nie dziwi, iż w człowieku zakodowany jest imperatyw nadawania sensu życiu właśnie przez afirmujące otwarcie się na drugą osobę, przez bezinteresowny dar z siebie.

Te przekonania, od dawna obecne w nauczaniu Kościoła i w teologii, uświadamiają, że przed inicjatorami tego projektu badawczego stało niełatwe zadanie wydobywania nowych i aktualnych aspektów problematyki, aby nie powtarzać znanych treści. Wydaje się, że tak wyznaczone zadanie udało się zrealizować, stąd zasadne jest pisanie w podtytule o „aktualnych problemach”. A ponieważ autorzy kolejnych przyczynków tego tomu podjęli nie tylko samą problematykę miłości, lecz także w pewnym sensie konsekwencje jej rozumienia i przeżywania w postaci właściwego postzegania płciowości i realizacji płodności, zrozumiała jest również zapowiedź, że chodzi o „problemy etyki seksualnej”

Aktualność poruszanych problemów dobrze ilustruje tematyka niektórych artykułów. W ramach zagadnień dotyczących samej miłości filozof i teolog analizowali różne aspekty nauczania zawartego w encyklice *Deus caritas est*, a katechetka-praktyk przedstawiła wyniki badań dotyczących rozumienia miłości małżeńskiej przez młodzież szkół średnich w Strzelcach Opolskich. Spojrzenie na płciowość ubogacone zostało prezentacją założeń genderyzmu, podstaw diagnostyki niepokojącego zjawiska uzależnienia od seksu, społecznego zagrożenia w postaci pedofilii oraz troski o osoby

niepełnosprawne i homoseksualne. Dość pesymistyczny obraz problemów płodności powstał ze spotkania zjawiska demograficznej zapaści Europy z antykoncepcją i nie było go w stanie zmienić także pozytywne spojrzenie na owocowanie miłości budowanej na małżeńskim obdarowaniu.

Prezentowane zamierzenie badawcze zbudowane zostało na logicznym trójkącie merytorycznym: od zrozumienia samego fenomenu miłości, przez odkrycie jego celowości, do wskazania właściwych owoców. Tak powstała tytułowa triada ogniskująca się na miłości między mężczyzną i kobietą. Niezbędnym warunkiem tak ujmowanej relacji osobowej jest płciowe zróżnicowanie. Sprawdzianem każdej miłości jest jej owocowanie, stąd nie mogło zabraknąć kwestii płodności, powoływania nowego życia w miłości oraz istotnego tu kontekstu demograficznego. Nie ulega wątpliwości, że zaprezentowane ujęcie – które, jak się wydaje, nie pretenduje do miana systematycznego wykładu podjętej problematyki – wydobywa kilka istotnych zjawisk i zagadnień wymagających dalszego zgłębiania.

Recenzowana publikacja pokazuje, że jej autorzy mieli przed oczyma także inne, mniej optymistyczne koordynaty miłości jako fundamentalnego pragnienia człowieka. Za takie niewątpliwie należy uznać głoszony z różnych stron kryzys miłości oraz – idący za nim – kryzys relacji, zwłaszcza w jej fundamentalnej postaci: kryzys małżeństwa i rodziny. Jednak nie chodziło tylko o rejestrację stanu faktycznego, lecz przede wszystkim o odkrycie pełniejszego znaczenia zjawiska kryzysu. Jak pisze redaktor tomu – ks. prof. Piotr Morciniec z Uniwersytetu Opolskiego (s. 6), kryzys jest momentem zwrotnym, okresem przełomu, a z taką rzeczywistością świat ma współcześnie do czynienia w obszarze miłości, małżeństwa i płodności. Kryzys utożsamia się więc z czasem – wypełnionym często poczuciem zagrożenia – w którym należy podjąć odpowiedzialne decyzje i dokonać wyboru. Takie decyzje i wybory starano się wskazać w omawianym tomie.

Publikacja jest wynikiem współpracy międzyśrodowiskowej naukowców ze śląskich ośrodków uniwersyteckich, a także młodych teologów ze środowiska lubelskiego (KUL) oraz gości z Czech i Austrii. Posiada ona charakter interdyscyplinarny, ponieważ w projekt badawczy włączyli się filozofowie i etycy, psychologowie i teologowie różnych specjalizacji, mężczyźni i kobiety, duchowni i świeccy, teoretycy i praktycy. Ten starannie wydany tom stanowi wyważony i krytyczny głos w dyskusji nad wskazanymi w temacie problemami. Dlatego też jest, z jednej strony, wartościową lekturą dla wszystkich zainteresowanych tematyką, z drugiej zaś strony może być impulsem do dalszych badań nad problemami współczesnej etyki życia seksualnego.

*Ks. Sławomir Nowosad
Instytut Teologii Moralnej KUL*